

25

MDK-ACTUEEL

Opleiding loodsen

Nieuwsbrief – maart 2013

agentschap
Maritieme Dienstverlening
en Kust

Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) van de Vlaamse overheid staat in voor een veilig en vlot scheepvaartverkeer van en naar de Vlaamse havens. Het agentschap is verantwoordelijk voor de beveiliging van de Vlaamse kust tegen overstromingen en ijvert voor een geïntegreerd en duurzaam beheer van de kustzone.

ROGER RAVEEL	1
SCHEEPVAARTPOLITIE EN VLOOT.....	2
VEILIGHEID WESTERSCHELDE.....	3
OPLEIDING LOODSEN	4
PROEFOPSTELLING NIEUWPOORT ...	6
EXPO STORMS	7
BLAUWE LOPER	8

ROGER RAVEEL

Het nieuws over zijn overlijden kwam onverwacht. Meester Raveel had een zeer nauwe band met het VLOOTgebouw en de kustveren. De VLOOTdirectie en de medewerkers gehuisvest in 'zijn' gebouw, bieden de familie en de meter van hun veerboot 'ROGER RAVEEL' hun oprechte deelneming aan.

Sinds de beslissing om het gebouw te verbouwen, zijn ondertussen al heel wat jaren voorbij gegaan. Aan de hand van unieke muurschilderijen heeft Roger Raveel toen de zee binnengebracht in het gebouw. Het vernieuwde complex werd op 26 september 1989 in gebruik genomen.

Na vele omzwervingen als loodswezengebouw en zeewezengebouw, is dit pand nu de uitvalbasis van de rederij VLOOT. Het VLOOTgebouw dat ontworpen is door architect Marc Felix, kreeg ook meer naambekendheid en positieve belangstelling van de gewone burger

Het gebouw en de kunstwerken van de meester vormden in 2007 de aanleiding om een nieuw partnership aan te gaan met de kunstenaar. Het creatieve, het kunstzinnige en het economische gingen opnieuw hand

in hand, maar dan in het kader van de bouw van drie veerboten.

Het ontwerp voor de nieuwe veren werd voor het eerst voorgesteld in het boek 'Roger Raveel: De tijd, de zee en Oostende. Een verborgen schat'. Roger Raveel koos zelf de namen voor de drie vaartuigen. De veerboten die in Oostende en Nieuwpoort tussen beide oevers heen en weer varen, brachten ondertussen nieuwe en frisse kleuren in het havenbeeld.

De ROGER RAVEEL, HET RODE VIERKANT OP DE ZEE en DE NIEUWE VISIE kunnen 50 voetgangers en 20 fietsen ineens overzetten waaronder ook minder mobiele personen.

Sinds de opstart in 2011 maakten reeds ruim 1.300.000 mensen gebruik van deze gratis service met de 'RAVEELboten'. ■

WWW.AGENTSCHAPMDK.BE

SCHEEPVAARTPOLITIE EN VLOOT WERKEN SAMEN AAN DE VEILIGHEID!

In het kader van het partnership tussen de scheepvaartpolitie en VLOOT is op maandag 7 januari de eerste van een reeks veiligheidsdagen opgestart in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de scheepvaartpolitie en VLOOT.

De veiligheidsdagen worden aangestuurd door kapt. Siska De Coninck, trainingsofficer bij VLOOT, bijgestaan door Edwin Groenedijck, VLOOTlesgever AED, en de bemanning van de politievaartuigen.

Naar aanleiding van het initiatief rond de aanwezigheid van defibrillatoren aan boord van 42 VLOOT-vaartuigen (behalven van het certificaat 'Hartveilige organisatie' in oktober 2012) worden door VLOOT veiligheidsdagen georganiseerd.

De bemanningen van de drie politievaartuigen die onder contract staan met VLOOT zullen daaraan deelnemen.

Meer in het bijzonder krijgen zij uitleg over de veiligheidsmiddelen aan boord (zowel lifesaving als fire fighting), een AED cursus

met algemene uitleg over reanimatie en het gebruik van het AED toestel (defibrillator)

bedoeling is ongeveer 150 agenten deze aanvullende training te laten volgen.

Met de organisatie van deze veiligheidsdagen zetten de scheepvaartpolitie en VLOOT een stap in de verdere optimalisering van hun dienstverlening, de versterking van hun duurzaam partnership en de gezamenlijke bezorgdheid rond veiligheid.

dat aan boord is van de politievaartuigen, alsook 'man over boord'-oefeningen. De

Met de organisatie van deze veiligheidsdagen zetten de scheepvaartpolitie en VLOOT een stap in de verdere optimalisering van hun dienstverlening, de versterking van hun duurzaam partnership en de gezamenlijke bezorgdheid rond veiligheid.

Daar deze politievaartuigen ook ingezet worden voor reddingsoperaties, kan deze bijkomende training alleen maar de veiligheid en het veiligheidsgevoel voor de burger in het algemeen en voor de waterweggebruiker op de Noordzee en het Scheldegebied in het bijzonder verhogen. ■

VEILIGHEIDSMATREGELEN WESTERSCHELDE

De Westerschelde is een druk en internationaal vaarwater. Het wordt gebruikt door zeevaart, binnenvaart en recreatievaart. De havens van Antwerpen, Gent, Vlissingen en Terneuzen liggen aan deze rivier.

Er bevinden zich rondom de Westerschelde meerdere jachthavens en vinden activiteiten plaats zoals visserij, baggeren, zandwinning. Het scheepvaartverkeer in het Scheldegebied kent verschillende verkeerssoorten, elk met hun eigen kenmerken en belangen. Het gaat om grote en kleine vaart, al dan niet gemotoriseerd.

Het Gemeenschappelijk Nautisch Beheer liet in 2009-2010 een studie uitvoeren naar het scheiden van de zeevaart en de kleine vaart (binnenvaart en recreatievaart) met als doel: de veiligheid op de Westerschelde te vergroten.

De rivier is op te splitsen in verschillende vaarroutes:

- ➔ De hoofdvaargeul: de diepste geul die toegankelijk is voor de grote zeeschepen.
- ➔ Parallele route of fietspad: waar de hoofdvaargeul breed genoeg is, zijn een

aantal zones langs de hoofdvaargeul aanvullend gemarkeerd. Deze worden 'fietspad'/'parallele route' genoemd.

➔ De nevengeul: afgescheiden door zandbanken, toegankelijk voor de kleinere vaargeulen.

De beschikking over alternatieve vaarroutes, via nevengeulen en aanvullende routes

Het scheepvaartverkeer in het Scheldegebied kent verschillende verkeerssoorten, elk met hun eigen kenmerken en belangen.

naast de hoofdvaargeul, draagt bij tot de vermindering van interferentie en dus tot een veiligere nautische situatie.

Markeren van de vaargeul en verstrekken van actuele diepte-informatie

Het markeren van het vaarwater zodanig dat het routealternatief herkenbaar is, samen met (voldoende) frequente peilingen, en de doorstroming van peil- en diepte-informatie naar de gebruiker.

Aanpassen van (de drempels) van de nevengeulen met baggerwerken

Het verdiepen van de nevengeul tot een

bepaalde streefdiepte d.m.v. baggerwerken zodat de nevengeul aantrekkelijker wordt voor meer schepen.

Schaar van Valkenisse – fietspad MOER

Sinds 10 januari 2013 is het Schaar van Valkenisse is een nevengeul, met een streefdiepte van 2.5 m.

Het Scheepvaartreglement Westerschelde is

er van kracht: een vaartuig dat een vaargeul binnen vaart moet voorrang verlenen aan een vaartuig dat in die vaargeul vaart en er de richting van volgt.

De verkeerscentrale van Zandvliet volgt continu en proactief de verkeerssituaties op.

Nevengeulen zullen ten minste vier maal per jaar gepeild worden en deze geüpdatete peilgegevens zullen dan snel aan de gebruikers beschikbaar worden gesteld door middel van elektronische kaarten of raadpleegbaar via de FIS-site www.vaarweginformatie.nl

LOODS WORD JE NIET ZOMAAR

Een loods staat in voor het nautisch advies aan de gezagvoerder bij de navigatie in alle gebieden waarin het Vlaamse Gewest een loodsdienst organiseert. De loods ziet toe op de veiligheid van de vaarwaters, de vaarwegmarkering, de vaartuigen en de bescherming van het milieu. Tevens verstrekt de loods nautische adviezen voor het treffen van beheersmaatregelen bij het plannen van waterbouwkundige projecten.

Vereisten voor een sollicitatiegesprek

Een kandidaat loods moet in het bezit zijn van:

- een diploma van licentiaat/master in de nautische wetenschappen
- een geldig vaarbevoegdheidsbewijs (STCW 95) van kapitein (MASTER – seagoing ship of 3000 gross tonnage or more) met 36 maanden ervaring (3 jaar) als wachtoverste (STCW – Chapter II – Regulation II/2).

De sollicitant wordt getest op een aantal persoonsgebonden competenties.

Qua technische competenties wordt een gedegen kennis vereist van de regelgeving inzake nautische aangelegenheden, de scheepvaart-, politie- en administra-

tieve reglementen én een specifieke kennis van hydrografie, radarnavigatie, moderne plaatsbepalingssystemen, scheepstechniek en manoeuvreren. Kennis van nautisch Engels is een noodzaak.

1 jaar proeftijd

Eens geslaagd wordt de kandidaat gedurende 1 jaar 'loods op proef'. De totale studietijd duurt ongeveer 10 maanden gevolgd door 2 maanden proefreizen.

De loods op proef moet een groot aantal studiereizen uitvoeren op de trajecten waarvoor hij/zij is aangevraagd. Deze studiereizen, waarvan minstens de helft 's nachts, worden zo spoedig mogelijk na de indienstreding aangevangen en de volledige reeks moet afgewerkt zijn vóór de derde zitting van de competentieproef.

Tijdens de eerste periode wordt elke leerling-loods onderricht in 5 vakgebieden:

- vakgebied 1: Scheepvaartreglementen en administratieve reglementen
- vakgebied 2: Hydrografie: theoretische kennis, banken en drempels
- vakgebied 3: Vaarwaters: theoretische kennis en getijdeberekening
- vakgebied 4: Manoeuvreren: theoretische kennis en simulator
- vakgebied 5: Methodiek: schriftelijk verslag en stages

Verder krijgt elke loods op proef nog specifieke opleidingen zoals een Man-Over-Boord-oefening, LIS 21, Vlaams Personeelsstatuut, Dienst- en Beurtregeling loodsen, simulatoropleiding ...

Deze lessen worden nog aangevuld door gerichte bezoeken aan bijvoorbeeld: Radarcentrales, MRCC, hydrografisch vaartuig, meevaren met sleepboten, kotters, etc.

De competentieproef wordt afgelegd in 3 zittingen:

- na 4 maand: vakgebied 1
- na 8 maand: het schriftelijk verslag
- na 9 à 10 maand: vakgebieden 2, 3 en 4 met beoordeling van vakgebied 5

Na geslaagd te zijn in alle onderdelen van de competentieproef legt de loods op proef de proefreizen af in de resterende 2 maanden.

Art VI 113 van het Vlaams Personeelsstatuut

§ 1. Een loods met algemene functie en een loods met de functie van stuurman van de loodsboot op proef worden in vast verband benoemd, als zij:

1° met goed gevolg een opleiding hebben beëindigd;

2° geslaagd zijn voor de competentieproef voor hun graad en functie;

3° een reeks proefreizen hebben afgelegd.

§ 2. Een ambtenaar op proef die tweemaal niet slaagt voor de competentieproef of tweemaal zonder succes de reeks proef-

reizen aflegt, wordt zonder mogelijkheid van beroep ontslagen. Die procedure moet beëindigd zijn voor het verstrijken van de proeftijd.

Opleidingen voor de loodsen

De opleidingen zijn gebaseerd op IMO Resolutie A960, aanbevelingen voor opleiding en certificatie, en operationele procedures voor maritieme loodsen (geen diepzee-loodsen). Dit is de officiële internationale standaard waaraan elke competente loodsautoriteit moet voldoen.

Alle loodsen krijgen regelmatig verschillende opleidingen:

- om kennis uit te breiden bij nieuwe items: bv. Familiarisatie Wandelaar,...
- bij verhoging categorie: bv. Simulator-oefeningen, peilreizen,...
- upgrade of refresh kennis: bv. SNMS, LIS, reglementen,...
- internationaal opgelegde cursussen: bv. BRM
- onderhouden veiligheidsprocedures: bv. Man-Over-Boord-oefening,...
- vervollediging manoeuvreerkennis: bv. Manned Scale Models (Port Revel),...
- uitbreiding bevoegdheden: bv. ACC, LOA, VBS,...
- lering uit voorvallen: RTI

Neen, loods word je niet zomaar en blijf je ook niet zomaar. Het is een continue proces van kennis en ervaring maar ook van lering en bijscholing.

Meer info op www.loodswezen.be ■

HAVENTOEGANG NIEUWPOORT ALS PROEF VERNAUWD

In de week van 7 januari is in opdracht van de MDK-afdeling KUST de haventoe-gang in Nieuwpoort vernauwd. Er zijn 16 stalen buispalen in de bodem geheid om de sloop- en pleziervaart te geleiden. Die palen vormen de proefopstelling van de later te bouwen stormvloedkering.

Voor de bescherming van de jachthavens, de haventerreinen en het hinterland tegen zware stormen en overstroming via de havengeul zal de afdeling KUST aan de ingang van de havengeul in NIEUWPOORT een STORMVLOEDKERING bouwen.

Deze ingreep kadert in het Masterplan Kustveiligheid dat volop in uitvoering is (www.kustveiligheid.be).

De huidige gebaggerde vaargeul is ter hoogte van het Loodswezenplein ruim 40 meter breed en er is een ruimte van 80 meter vrij tussen de dukdalven.

Uit een studie door het Waterbouwkundig Laboratorium van de Vlaamse overheid is gebleken dat ter plaatse van de toekomstige stormvloedkering moet gestreefd worden

naar een versmalling van de havengeul tot 35 meter breedte.

Zo wordt de nagestreefde versmalde doorvaartbreedte concreet in beeld gebracht.

De opmerkingen van de havengebruikers op de proefopstelling en hun suggesties kunnen bij het ontwerpen een nuttige rol spelen.

In overleg met de havengebruikers en de jachtclubs is beslist een PROEFOPSTELLING van de stormvloedkering te bouwen.

De gebruikers van de havengeul zullen de versmalling in de praktijk ervaren.

De definitieve stormvloedkering moet nog ontworpen worden. De opmerkingen van de havengebruikers op de proefopstelling en hun suggesties kunnen bij het ontwerpen een nuttige rol spelen.

Ook de signalisatie en de verkeersafwikkeling ter plaatse wordt op deze manier aan de praktijk getoetst. Die kan dan relevant aangepast worden bij de definitieve constructie.

De proefopstelling blijft staan tot aan de start van de werken voor uitvoering van de effectieve stormvloedkering. Die werken zouden einde 2015 aanvangen. ■

INTERACTIEVE EXPO STORMS BLANKENBERGE

De Pier van Blankenberge is zonder twijfel één van de belangrijkste historische trekpleisters aan de Vlaamse kust. De constructie is gebouwd in 1933 en onderging tal van aanpassingen voor bescherming tegen het geweld van de zee. De laatste structurele renovatie dateert van de periode 1999-2003

In het ronde gebouw op de kop van de Pier, ruim 350 meter in zee, loopt sedert juli de Interactieve Expo STORMS. Het project profileert zich als een vorm van educatieve vrijetijdsbeleving, het zogenaamde "edutainment".

De maritiem gerichte interactieve expo geniet de steun van de Vlaamse overheid via het Impulsprogramma Kust en kreeg voor de invulling de steun van het Koninklijk Meteorologisch Instituut, het World Wildlife Fund, de Stad Blankenberge en het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust.

STORMS confronteert de bezoekers met één van de meest gewelddadige en gevaarlijkste krachten van de natuur. Door indrukwekkende simulaties, speciale effecten, pro-

jecties en boeiende informatie staat men oog in oog met orkanen, superstormen, tornado's en overstromingen.

Onder de noemer STORMS bundelt de Blankenbergse Pier zowel actuele als historische informatie over stormen, hun ontstaan, de gevolgen voor de kust en het hinterland en de invloed op het ecosysteem.

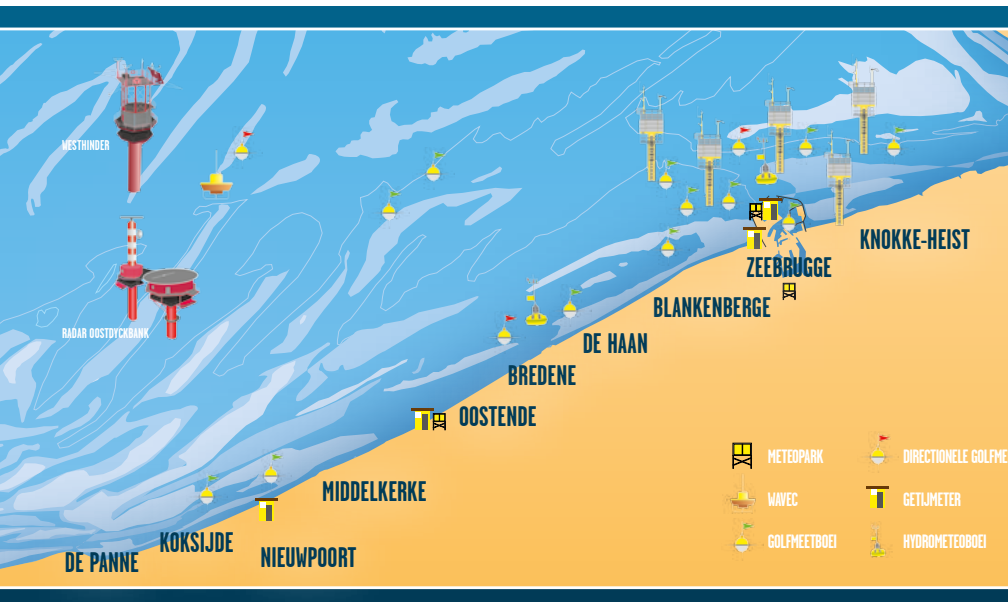
Veelzijdige maar ook wetenschappelijk onderbouwde informatie wordt er op een boeiende, vaak ook ludieke maar steeds toegankelijke manier aangereikt.

Op vragen als: hoe ontstaan stormen, zijn ze voorspelbaar, wat zijn de gevolgen voor mens en natuur, wordt onze kust bedreigd door een superstorm, poogt STORMS een begrijpelijk antwoord te geven.

De MDK-afdeling KUST pakt in STORMS uit met twee informatieve standen. In de inkomhal krijgt men een antwoord op de vraag WAT IS ZEEWERING en een toelichting over de bescherming van Vlaamse kust met het Masterplan Kustveiligheid.

Verder in de expo wordt de bezoeker geconfronteerd met het Meetnet Vlaamse Banken, dat op de Belgische Noordzee alle mogelijke hydrometeorologische data vergaart. Uiteraard krijgt het zee- en kustweerbericht van de Vlaamse Hydrografie hier speciale aandacht. Tot slot kan men nog kennismaken met de procedures van de Stormvloedwaarschuwing.

De interactieve expo is toegankelijk van 10 tot 18 uur, buiten de schoolvakanties enkel op zaterdag en zondag, tijdens de schoolvakanties dagelijks. Op weekdagen zijn enkele school- en groepsreservaties mogelijk. Meer info: www.belgiumpier.be

BLAUWE LOPER

Opening fietsenstalling Umicore 21 februari 2013

Medewerkers van Umicore kunnen met de wagen tot aan het VLOOTveer in Kruikebeke rijden, daar parkeren, het veer nemen en vervolgens met de bedrijfsfiets uit de nieuwe fietsenstalling ter hoogte van het veer in Hoboken naar het bedrijf rijden.

Zo vermijden ze het traject met de wagen via de Kennedytunnel en de Antwerpse ring. Een samenwerking tussen privé en overheid die het comfort voor de Umicore medewerkers verbetert en bovendien een steentje kan bijdragen aan een vlotte mobiliteit rond de stad Antwerpen. ■

Belgian Boat Show 2-4 en 8-10 februari 2013

In Flanders Expo had in de weekends van 2 tot 4 en van 8 tot 10 februari de 25ste editie plaats van de Belgian Boat Show Gent. De grootste ontmoetingsplaats voor bootliefhebbers in Vlaanderen groepeerde op de jubileumuitgave maar liefst 160 exposanten die betrokken zijn bij de watergebonden recreatie en de watersport.

Voor het eerst in een gezamenlijke stand met Promotie Binnenvaart Vlaanderen pakte het MDK via haar afdeling KUST zoals steeds uit met informatie over het beleid van de Vlaamse overheid voor waterrecreatie, watertoerisme en promotie van de watersport. De organisatie AreYouWaterproof mikte met een aanbod van maritieme opleidingen op het jonge volkje. Er zijn 30.000 bezoekers geteld, ruim 20% meer dan in 2012. ■

Komende evenementen

- 23 maart Open Campusdag Hogere Zeevaartschool Antwerpen
- 23-26 mei Oostende voor Anker
- 6-7 juli Vloeddagen Zeebrugge

Havenoverleg

Naar jaarlijkse gewoonte organiseren we een MDK-havenoverleg met klanten en partners op volgende locaties telkens om 16:00 uur:

- 16 april Loodswezen Gent
- 18 april Hogere Zeevaartschool Antwerpen
- 23 april MBZ Zeebrugge

Colofon

Jaargang 7 - nummer 25 - maart 2013 - driemaandelijks magazine

Redactie: Tony Vuylsteke, Rik Bervoets, Rita Bertens, Eva Descamps, John Pauwels, Yvette Vandevelde, Tom Moortgat, Ulrike Vanhessche, Katty Cypers, Charlotte Devriendt

Verantwoordelijke uitgever: Kapt. Jacques D'Havé, administrateur-generaal, Maritieme Dienstverlening en Kust

Contact: Tom Moortgat, tel 02-553 77 12, fax 02-553 77 05, tom.moortgat@mow.vlaanderen.be

Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 5, 1000 Brussel